

Vår ref.:
2011/00192 AJOL

Fiskeridepartementet
Vidar Landmark
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Deres dato:
24.06.2011

Deres referanse:
201100177- /

Dato:
Oslo, 02.09.2011

Høringsuttalelse vedrørende landingsmønstret i torskefiskeriene

Vi viser til mottatt høringsnotat vedrørende landingsmønstret i torskefiskeriene.

Norsk Sjømannsforbund organiserer i all hovedsak fiskere i den havgående flåten, den delen av flåten som sannsynligvis er mest fleksibel, og ikke fullt så sårbare med hensyn til tilgjengeligheten og sikkerheten knyttet til sesongfiskeriene som den kystnære og mindre flåten.

Selv om ikke disse faktorene er av avgjørende karakter fra vår side, mener Norsk Sjømannsforbund at en endring av kvoteåret med oppstart 1.september vil kunne gi flere positive effekter for norsk fiskerinæring.

Dette spesielt ut fra markeds- og omsetningsmessige vurderinger, hvor ett jevnere uttak igjennom året og bedre tilgang på råstoff for landindustrien, sannsynligvis vil kunne medføre en gjennomsnittlig høyere og mer stabil pris for råstoffet som landes.

I tillegg mener vi at en endring av kvoteåret vil kunne gi en positiv og viktig effekt med hensyn til en bedre og bredere beskatning på andre arter, hovedsakelig sei og hyse.

Norsk Sjømannsforbund har i følgende forsøkt å besvare spørsmålene og problemstillingene knyttet til landingsmønstret etter beste evne, sett ut i fra vår oppfatning av situasjonen i dag.

1: Hovedårsaken til dagens landingsmønster i torskesektoren, hvor hovedtyngden er mellom februar-april, skyldes nok torskens vandringsmønster og derav tilgjengeligheten for den kystnære og torskeavhengige flåten. Størrelsessammensetningen på fisken (størst fisk på vinteren), biprodukter og lave driftskostnader for flåten er nok hovedårsaken til dette mønstret.

2: "Kappfisket" i hovedsesongen og den påvirkningen den har på råstoffprisen påvirker alle fartøygruppene. Utover dette medfører dagens landingsmønster en utfordring for den kystnære flåten og industrien med hensyn til avsetning, mottakskapasitet enkelte steder og en utfordring på kvalitet.

3: Problemet er størst for de bedriftene som ikke driver innenfor konvensjonell produksjon(filet) med vertikal integrering. I tillegg er dette er utfordring for de bedriftene som ligger lengst unna de viktigste fiskefeltene utenom hovedsesongen.

Norsk Sjømannsforbund
HOVEDKONTORET

Rosenkrantz' gate 15-17, Postboks 2000 Vika, N-0125 OSLO, NORWAY
Telefon: (+47) 22 82 58 00 - Telefaks: (+47) 22 33 66 18
Bankgiro: 9001.06.16300 - Org.nr.: 938 709 599 MVA
Web: www.sjomannsforbundet.no - e-post: firmapost@sjomannsforbundet.no

4: Sannsynligvis både og. Hovedtyngden av torskekvote blir fisket mens torsken er tilgjengelig nær hjemplassen, hvor driftskostnadene er lave og tilgjengeligheten god, dette medfører ett beskjedent uttak av andre arter resten av året. I tillegg har man fartøyene i gruppe 2, en gruppe som er overregulert og hvor praksis er blitt ett etablert kappfiske for å berge driftsgrunnlaget.

5: Vi mener at sannsynligheten for å bedre dagens landingsmønster så absolutt er tilstede ved å flytte kvoteåret til 1.september. Dette med bakgrunn i at man vil kunne få en "mykere start", og at det er sannsynlig at flere vil velge å drive et "bifangstfiske" på høsten av egne kvoter, for så å gå over på ett rent torskefiske til vinteren på det de har igjen av kvotene.

6: Vi forutsetter at fordelingen mellom gruppene ligger fast. Videre viser vi til svaret i spm.5. En endring av kvoteåret vil danne grunnlag for ett jevnere uttak av torsk, ett større uttak av hyse og sei, samt motivere til ett mer variert bifangstfiske. Dersom dette oppnås, vil det kunne føre til mindre bruk av refordeling mellom gruppene og en fjerning av dagens bifangstordning.

7: Vi mener at det er nærliggende å tro at fisket blir dreid mere nordover. Dette med begrunnelse i større deltakelse av kystflåten i høstsesongen hvor fisket foregår nordpå, samtidig som at en større del av torsken bli fanget utenom hovedsesongen vinterstid.

8: Ja, vi tror at det er sannsynlig at en endring vil medføre økte landinger på høsten.

9: Dersom intensjonen med endringen av kvoteåret oppnås vil det med stor sannsynlighet føre til en endring av anvendelsen. Det vil være naturlig å tro at ett mindre kvantum vil gå til tørrfisk og saltfisk produksjon, dette både sett i lys av at leveransene av torsk fordeler seg over året, samt at størrelsessammensetningen vil være annerledes. I motsetning til dette, vil det på den andre siden være mulig at ett større kvantum enn i dag vil være tilgjengelig til eks. filetproduksjon.

10: Viser til svar i spm.9, vi mener det er nærliggende å tro at det vil landes ett lavere kvantum i vinterhalvåret. Dette vil selvsagt få konsekvenser for det tradisjonelle skreifisket, men vi vil understreke at det nødvendigvis ikke trenger å ha negative konsekvenser for hverken fartøysiden eller den industrien hva gjelder lønnsomhet. Mindre kvantum av bedre kvalitet, samt sannsynligheten for en bedre prisutvikling og jevnere råstoffpris gjennom hele året som ett resultat av endringen vil tjene til fordel for alle aktørene innen næringen.

11: Vi viser igjen til svar i spm.9, og tror at en større andel av kvantumet vil kunne anvendes til filetproduksjon. Videre vil man kunne risikere at en større andel av hvitfisken går ubearbeidet ut av landet i sommer/ tidlig høst sesongen.

12: Ja utvilsomt. Dersom endringen av kvoteåret innfrir forventningene med ett jevnere uttak av kvotene igjennom året, vil dette få en helt naturlig konsekvens for beskatningen av kysttorsk som ett supplement til skreien. Fiskeriene på våren, sommeren og høsten er blandingsfiskerier, slik at det vil naturligvis medføre ett større uttak av hyse, sei og annen bifangst.

13: Lite trolig, men dette selvsagt avhengig av hvordan en slik ordning hadde blitt og hvor stor andel av kvotene som ville kunne blitt overført mellom kvoteårene. Den prosentvise andelen som sannsynligvis ville vært nødvendig for overføringer ville ikke vært forsvarlig å håndtere mht. kvotekontroll osv. for at en slik ordning ville motivert til å oppnå ønskede resultater.

14: Sett i lys av dagens situasjon og utfordringene knyttet til landingsmønsteret vil det sannsynligvis være den minste torskeavhengige kystflåten (under 15 m) av hovedsakelig sikkerhetsmessige hensyn. Men vi vil påpeke at dersom det skulle bli aktuelt å vurdere en slik løsning vil den måtte være tilgjengelig for alle fartøygruppene. Dog på en slik måte at det var basiskvoten og ikke strukturkvoter ordningen kunne benyttes på, dette for å unngå nok en motivasjonsfaktor fra departementet til overstrukturering. I tillegg vil en naturlig konsekvens av en slik ordning måtte være en fjerning av dagens slumpfiskeordning.

15: Helt klart. Av ressurs- og kontrollhensyn bør det ikke kunne være rom for og "flekse" mer enn til påfølgende år, startdato bør etter vårt syn være 01.01.xx slik at fartøyene starter avregningen på det de har overført før de starter på ny kvote. En siste mulig fangstdato for overført kvantum burde ikke være senere enn 01.05.xx av hensyn til refordeling m.v.

16: Fordelene ligger hovedsakelig i at en kvotebank vil kunne være en motivator til å avsette kvoter til høstsesongen for å få ett jevnere uttak av torsk, samt ett bedre uttak av sei og hyse, uten å risikere og "miste" denne verdien dersom tilgjengeligheten skulle feile, og av sikkerhetsmessige hensyn unngå og "tvinge" den mindre flåten til uforsvarlig fangsting.

Ulempene ligger hovedsakelig i utfordringene knyttet til kontroll og dagens reguleringer av fisket. Andre ulemper som vil kunne oppstå ved innføring av kvotebank, les vår svar i spm 14, vil måtte håndteres i ett tydelig lovverk knyttet til bruken av dette.

17: Vi mener at fordelene ved endring av kvoteåret veier tyngst. Dette sett i lys av våre meninger innledningsvis knyttet til den effekten en endring vil kunne gi markeds- og omsetningsmessig, samt den positive og viktige effekten dette vil kunne gi mht. en bedre og bredere beskatning av andre arter som vil være en fordel for alle ledd i næringen. Vi har ingen forslag til alternativ, og er positive til en endring av kvoteåret til 1.september.

18: Hvorvidt ordningen har bidratt til ett jevnere landingsmønster vil vi være forsiktige med å uttale oss om. Vi registrerer at ordningen bidrar til at fartøy som har tatt kvotene sine i vintersesongen får anledning til å delta i fisket igjen på høsten, og derav fiske på kvotene de har på andre fiskeslag enn torsk. Ordningen fører på den bakgrunn til å flytte litt av torskekvantumet ut av sesongen og bidrar til en økning i landingene på høsten, større uttak av kanskje spesielt hyse enn det man ellers ville kunne forventet, og en bedret råstoff tilgang for industrien.

19: Da bifangstordningen er en særordning for kystflåten, eller en erstatning for den tidligere distriktskvoteordningen, berører ikke denne ordningen våre medlemmer og havfiskeflåten, slik at i dette spørsmålet har vi ingen synspunkter.

20: Vi er ikke fremmede for at en innføring av periodisering sammen med kvote-fleks kan være en løsning som kan bedre dagens situasjon på enkelte steder. Men vi har en mistanke om at dette ikke vil fungere i praksis, og har ikke tro på at det alene vil gi samme effekten som en endring av kvoteåret vil kunne ha for alle i næringen.

Videre er vi usikre på hvor heldig det er at myndighetene med en periodisering skal inn og "detaljstyre" driften, spesielt m.h.t den mindre flåten, med de ulike forutsetningene for lønnsom drift som allerede er i flåteleddet. En helt klar forutsetning vil måtte være at disse henger sammen, spesielt av sikkerhetsmessige hensyn.

21: Struktureringen har nok gitt og vil nok gi ulike effekter på landingsmønsteret mellom kyst- og havfiske flåten.

For kystflåten kan struktureringen ha medført ett større kappfiske på vinteren, dette på bakgrunn av at mange, spesielt den større delen av kystflåten, har så mange rettigheter på både hvitfisk og pelagiske arter at de er nødt til å fange dette i hovedsesongene.

For havfiskeflåten har nok struktureringen medført ett jevnere fiske etter hvitfisk igjennom hele året på hvert enkelt fartøy, med den konsekvens av ett mindre uttak av reker som gjerne var supplementet tidligere. Ordningen har i tillegg, og som en naturlig konsekvens, ført til ett betydelig mindre antall fartøy, slik at total sett tror vi ikke at struktureringen har påvirket landingsmønstret i noen vesentlig grad.

Når det er sagt vil vi benytte anledningen til å minne om at Norsk Sjømannsforbund ved flere anledninger har anmodet om at det ble foretatt en evaluering av strukturordningen. Dette for å kartlegge om ordningen har gitt den ønskede effekten.

Med vennlig hilsen
Norsk Sjømannsforbund
Johnny Hansen

Ann Jorunn Olsen

Saksbehandler: Ann Jorunn Olsen